

Utbildningsinspektion i Fylsta skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Kumla och besökt Fylsta skola den 8–9 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Fylsta skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Fylsta skola intervjuades ett urval av elever, föräldrar och personal samt rektor. Inspektörerna besökte även lektioner i förskoleklassen och ett flertal av klasserna i årskurs 1-5. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Fylsta skola	Antal elever
Förskoleklass	38
Grundskola	210

Källa: Skolans uppgifter

Fylsta skola ligger centralt i Kumla i närheten av bibliotek och badhus, som skolan utnyttjar. Verksamheten bedrivs i en byggnad från början av 1900-talet i fyra plan och är omgärdad av mindre byggnader för förskolor, kulturskolan och matsal. Utbildningen vid Fylsta skola omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–5. Skolan är tvåparallellig och organiserad i två arbetslag. Personal och elever i förskoleklassen och grundskolans årskurser 1–3 samverkar i ett arbetslag. Det andra arbetslaget omfattar årskurserna 4–5. Till skolområdet hör också skolbarnsomsorg i anslutning till verksamheten i F–3, samt två förskolor. Skolbarnsomsorgen och förskolorna inspekteras endast på kommunnivå och behandlas således inte i denna rapport.

Fylsta skola leds av en rektor. Skolan tillhör Västra skolområdet i Kumla kommun. De flesta elever fortsätter sin skolgång på Vialundskolan, som omfattar årskurserna 6–9.

Helhetsbedömning

Fylsta skola är en i många avseenden väl fungerande skola. Verksamheten i förskoleklassen ger eleverna goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger. Skolans elever känner sig överlag trygga och trivs i skolan. Personalen följer regelbundet upp elevernas sociala välbefinnande genom samtal och enkäter. Eleverna upplever att de vuxna på skolan på ett bra sätt tar tag i de konflikter som emellanåt uppstår. I Fylsta skola pågår ett utvecklingsarbete för att skapa gemensamma former för värdegrundsarbetet. I detta arbete är även elevernas föräldrar engagerade. Det är dock angeläget att skolan i högre grad involverar eleverna i det årliga arbetet med skolans likabehandlingsplan och att åtgärderna för det förebyggande arbetet grundas på en kartläggning av skolans aktuella behov.

Samtal med elever visar att dessa upplever att de har ett visst inflytande över sin skolgång, bl.a. genom klass- och elevråd. Elevernas möjligheter att påverka arbetsätt och innehåll i den dagliga undervisningen varierar dock. Eleverna har heller inte kännedom om målen i alla ämnen. Att känna till målen för utbildningen är en viktig förutsättning för att eleverna tillsammans med lärarna ska kunna bestämma innehåll och arbetsformer i undervisningen.

I Fylsta skola pågår ett utvecklingsarbete för att ta fram lokala konkretiseringar av de nationella kursplanerna. De exempel på lokalt konkretiserade nationella kursplaner som inspektörerna tagit del av varierar i kvalitet. Det finns exempel på planer som på ett mycket tydligt sätt anknyter till de nationella målen och de kunskapskvaliteter som eleverna ska utveckla. Det finns också exempel på planer som främst omfattar olika moment och faktaområden som eleverna ska arbeta med i olika årskurser. Inspektörerna vill framhålla vikten av att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot ligger till grund för planeringen av utbildningen i alla ämnen.

Lärarna följer regelbundet upp elevernas kunskapsresultat i svenska, matematik och engelska med utgångspunkt i s.k. stegöversikter, som av elever och lärare upplevs fungera bra som underlag för diskussioner om mål och måluppfyllelse. Skolan måste dock förvissa sig om att kunskapsuppföljning och bedömning sker med utgångspunkt i de nationella målen för utbildningen. Skolans arbete med de individuella

utvecklingsplanerna bör förbättras så att dessa i högre grad anknyter till de nationella målen. På Fylsta skola finns goda exempel på åtgärdsprogram där kopplingen till de nationella målen är tydlig.

Skolan använder sig av de nationella ämnesproven i svenska, matematik och engelska i årskurs 5. Utifrån en analys av skolans låga resultat i matematik har man initierat ett utvecklingsarbete som syftar till att finna ”den röda tråden” i undervisningen i matematik från förskoleklassen till årskurs 5. Resultatsammanställningar för övriga ämnen saknas på såväl individ- som skolnivå. Det är angeläget att skolans rektor tar sitt ansvar för att måluppfyllelsen i alla ämnen följs upp och utvärderas.

Med utgångspunkt i Fylsta skolas arbetsplan för 2008 pågår, som nämnts, ett skolkommensamt utvecklingsarbete, som drivs av skolans rektor, kring kunskapsuppdraget och värdegrundsarbetet. Även samverkan internt mellan verksamheterna och externt med det omgivande samhället är föremål för skolans förbättringsarbete. Inspektörerna bedömer att det finns goda förutsättningar för skolans rektor att utveckla ett övergripande system för skolans kvalitetsarbete.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Elevernars kunskapsutveckling följs inte upp och utvärderas på ett systematiskt sätt i samtliga ämnen (avsnitt 2.7 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo94).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans arbete med likabehandlingsplanen uppfyller inte förordningens krav på barns och elevers medverkan (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med förordningen (2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Kvaliteten på de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolans arbete med att ge eleverna inflytande över det egna lärandet bör förbättras.
- Skolan bör i högre utsträckning anpassa undervisningen till de enskilda eleverna för att främja deras behov, förutsättningar och sätt att lära.
- Skolan bör utreda om elever behöver studiehandledning på modersmålet.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Andelen elever som nått målen i de nationella ämnesproven i årskurs 5 i engelska, matematik och svenska

	2002 Andel (%) som nått målen	2003 Andel (%) som nått målen	2004 Andel (%) som nått målen	2005 Andel (%) som nått målen	2006 Andel (%) som nått målen	2007 Andel (%) som nått målen
Svenska	94	92	92	83	90	81
Engelska	88	86	94	87	92	83
Matematik	82	90	90	76	80	77

Källa: Fylsta skola

Kommentar: Fylsta skola genomför de nationella ämnesproven i årskurs 5. Enligt skolans statistik ligger andelen elever som nått målen i ämnesproven 2007 på 81 procent i svenska och 83 procent i engelska. I matematik är resultatet lägre, 77 procent av eleverna nådde målen. Skillnaden mellan andelen pojkar och flickor som inte når målen i matematik är stor. År 2007 nådde 15 procent av pojkarna i årskurs 5 inte

målen, medan andelen flickor som inte nådde målen var 29 procent. Skolans resultat 2007 är det lägsta under perioden 2002-2007. Resultatsammanställningar för övriga ämnen saknas.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Inspektörerna bedömer att lärarnas arbete med uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat är av mindre god kvalitet på grund av nedanstående.

Uppföljning av resultaten i alla ämnen

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarna har ett givet ansvar för att så sker. Detta kräver att undervisningsmål och metoder ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. I Fylsta skola följer lärarna fortlöpande upp elevernas kunskapsresultat i svenska, matematik och engelska och informerar elever och föräldrar vid utvecklingssamtalen som hålls varje termin. Vid intervjuer med elever, föräldrar och personal framkommer att regelbunden uppföljning av kunskapsresultat i övriga ämnen saknas. Inspektörerna bedömer att lärarnas arbete med uppföljning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen måste förbättras.

Individuell utvecklingsplan

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. De exempel på individuella utvecklingsplaner som inspektörerna har tagit del av varierar till innehåll och kvalitet. Planerna ger utrymme för en nulägesbeskrivning, kort- och långsiktiga mål för eleven samt åtgärder från elevens, skolans och föräldrarnas sida för att eleven ska nå målen. Det finns exempel på planer som i nuläges-

beskrivningen i en positiv ton tar fasta på elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Vissa planer fokuserar emellertid i nulägesbeskrivningen främst på elevens svårigheter. De långsiktiga mål som formulerats tar heller inte alltid sin utgångspunkt i läroplanens eller kursplanernas mål att sträva mot, utan kan lyda exempelvis "arbeta färdigt Matteboken". Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.

Från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen kommer att revideras med anledning av ändringen och beräknas vara färdiga under hösten 2008.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygsriterierna.

Bedömning av området Bedömning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att lärarnas arbete med bedömning är av god kvalitet, med undantag för vad som anges i påpekandet nedan.

Utgångspunkt vid bedömning

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. I Fylsta skola använder lärarna ett förproducerat material, s.k. stegöversikter, för uppföljning av elevernas kunskapsresultat i svenska, matematik och engelska samt för uppföljning av elevernas sociala utveckling. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att i de fall ett förproducerat material används som stöd för uppföljningen av kunskapsresultat inom olika delområden av ett ämne är det angeläget att skolan förvissas sig om att bedömningen av måluppfyllelsen sker med utgångspunkt i de nationella målen för utbildningen. Inspektörerna vill i detta sammanhang betona vikten av skolgemensamma diskussioner om bedömning av elevernas kunskapsutveckling.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer sammantaget att området är av god kvalitet med undantag för vad som anges nedan.

Utbildningens inriktning

Enligt läroplanen ska mål att sträva mot ange inriktningen på skolans arbete. Inspektörerna har tagit del av lokalt konkretiserade nationella kursplaner för några ämnen i Fylsta skola. I ämnet slöjd finns en plan framtagen för Västra skolområdet i Kumla kommun. Denna plan anknyter på ett tydligt sätt till den nationella kursplanen. Planerna för naturorienterande och samhällsorienterande ämnen omfattar förteckningar över vilka faktaområden och moment eleverna ska arbeta med i årskurserna F-3 respektive 4-5. Dessa planer saknar emellertid en tydlig koppling till läroplanens och de nationella kursplanernas mål att sträva mot. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att de nationella kursmålen i hög grad är formulerade som kunskapskvaliteter som eleven ska utveckla. Därför kan de lokalt utformade målen inte endast omfatta vissa områden som eleverna ska ha kunskaper om. Inspektörerna vill påpeka vikten av att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot ligger till grund för planeringen av utbildningen i alla ämnen.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Läroplanen anger att undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. För att utveckla elevernas

förmåga att utöva inflytande och ta ansvar måste skolan ge eleverna möjlighet till detta i den dagliga undervisningen. Elever och lärare ska tillsammans utifrån målen att sträva mot bestämma innehåll och arbetsformer. En förutsättning för att eleverna ska ha möjlighet till inflytande är att de har kännedom om målen för utbildningen. Intervjuer och observationer visar att elevernas möjligheter till inflytande över det egna lärandet varierar. Intervjuade elever uppger att de i vissa ämnen ibland kan påverka arbetsformer och val av stoff, i andra ämnen finns enligt eleverna inte denna möjlighet. Eleverna har inte heller kännedom om målen i alla ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla elevernas möjligheter till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Samverkan inom skolan

Enligt läroplanen ska läraren samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. För att fler elever ska nå målen i matematik i årskurs 5 har man i Fylsta skola påbörjat ett utvecklingsarbete som omfattar hela skolan från förskoleklassen till och med årskurs 5. Motsvarande samverkan saknas dock i andra ämnen. Inspektörerna vill påpeka vikten av att skolan i högre utsträckning utvecklar samverkan mellan lärare.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området väsentligen är av god kvalitet med undantag för nedanstående.

Individanpassad undervisning

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenhet, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Intervjuer och iakttagelser under verksamhetsbesöket visar att det finns goda exempel på hur lärarna anpassar undervisningen i klassen efter enskilda elevers behov. På skolan finns också möjligheter för elever som har svårt att koncentrera sig i en stor grupp att vissa tider under dagen få undervisning av en lärare i en mindre grupp. Inspektionen visar att det också förekommer att den gemensamma planeringen i

vissa ämnen styr i hög grad; hela klassen arbetar på ett likartat sätt och med samma uppgifter. Det finns anledning att skolans lärare i högre grad anpassar undervisningen till elevernas förutsättningar och behov.

Elever i behov av särskilt stöd

Enligt författningarna har skolan ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårt att nå målen för utbildningen. Beslut om särskilt stöd fattas av rektorn. Enligt grundskoleförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Fylsta skola har en stor andel elever med ett annat modersmål än svenska. Vid intervju med rektorn framkommer att det finns ett visst samarbete mellan läraren i svenska som andraspråk och modersmålslärarna kring studiehandledning på modersmålet. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla rutiner för att undersöka behovet av studiehandledning på modersmålet och se till att de elever som är i behov av studiehandledning erhåller detta.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Vid observationer och intervjuer under inspektionsbesöket framkommer att eleverna överlag känner sig trygga och trivs i skolan. Eleverna känner till skolans ordningsregler som elevrådet varit med och tagit fram. Lärarna följer upp elevernas sociala välbefinnande genom regelbundna samtal och enkäter. I Fylsta skola pågår under 2008 ett utvecklingsarbete som syftar till att hitta gemensamma former för arbetet med värdegrunden. Under våren har man arbetat enligt en metod kallad SET (social och emotionell träning), där även elevernas föräldrar har varit

involverade. Skolans arbete med normer och värden fungerar i huvudsak väl, med undantag för vad som anges nedan.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det för varje verksamhet finnas en likabehandlingsplan. I arbetet med den årliga planen ska såväl personal som elever vara delaktiga.

Den likabehandlingsplan för Fylsta skola, som inspektörerna har tagit del av, uppfyller endast delvis kraven på en sådan plan. Planen innehåller uppgifter om ansvarsfördelning, förebyggande arbete, rutiner för åtgärder om en elev utsätts för kränkande behandling samt ett avsnitt om hur man upptäcker mobbning. Vad gäller planerade insatser under året utgår planen inte från en aktuell kartläggning med koppling till diskrimineringsgrunderna. I skolans kvalitetsredovisning 2007 framgår att såväl elever, personal som föräldrar deltagit i framtagandet av likabehandlingsplanen. Elever och föräldrar har dock inte medverkat vid de årliga revideringarna av planen. Skolan avser, enligt kvalitetsredovisningen, att involvera elever och föräldrar vid nästa revidering av planen. Vid intervjuer med elever framkommer att eleverna inte känner till skolans likabehandlingsplan. Inspektörerna bedömer att planen inte i alla avseenden uppfyller författningarnas krav. Detta måste åtgärdas.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Skolan ger i flertalet avseenden tillgång till utbildning enligt författningarnas krav, med undantag för vad som anges nedan.

Garanterad undervisningstid

Enligt grundskoleförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas om det finns elever som behöver sådan undervisning. Svenska som andraspråk är ett eget ämne och undervisningen ska planeras och utvärderas utifrån detta ämnes kursplan. Rektor beslutar om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev.

Under inspektionsbesöket framkom att elever på Fylsta skola som är i behov av svenska som andraspråk följer undervisningen i svenska men får viss anpassad undervisning hos skolans lärare i svenska som andraspråk. Enligt rektorn följer dessa elever inte kursplanen i svenska som andraspråk. Inspektörerna bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk måste anordnas på ett sådant sätt att det uppfyller författningarnas krav.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Inspektörerna bedömer att personalens utbildning och kompetensutveckling i huvudsak överensstämmer med författningarnas krav, med undantag för påpekandena nedan.

Personalens utbildning

Fylsta skolas pedagogiska personal har i huvudsak utbildning för den undervisning

de bedriver. De flesta lärare ansvarar dock för undervisningen i en specifik klass och undervisar då i de flesta ämnen. I skolan finns några exempel på hur lärarkompetensen utnyttjas så att lärarna inom en årskurs undervisar i båda parallellklasserna i de ämnen de har utbildning för. Inspektörerna vill i samband med detta betona vikten av att skolan fortsätter sin strävan att utnyttja lärarkompetensen så att lärarna i ännu högre grad undervisar i de ämnen de är utbildade för.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering: Fylsta skolas rektor håller sig väl förtrogen med den verksamhet hon leder och tar i huvudsak ansvar för de uppgifter som ingår i uppdraget, med undantag för nedanstående.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Det är rektorns ansvar att se till att skolans resultat följs upp och utvärderas kontinuerligt så att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. De nationella kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst ska uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. En viktig förutsättning för att verksamheten som helhet ska kunna pröva och utveckla mål och metoder i undervisningen, så att fler elever når de nationella målen, är att elevernas resultat i samtliga ämnen i årskurs 5 följs upp och utvärderas på skolnivå.

I Fylsta skola följs resultat upp på individnivå i ämnena svenska, matematik och engelska. På skolnivå görs sammanställningar av resultaten i de nationella ämnesproven i årskurs 5. Skolan gör dock ingen systematisk utvärdering av måluppfyllelsen i alla ämnen i årskurs 5. Därmed saknas en viktig förutsättning för det skolgemensamma utvecklingsarbetet. Inspektörerna bedömer att rektorn måste ta ansvar för att måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5 följs upp och utvärderas på skolnivå.

Rektors beslutsfattande

Rektor fattar inte beslut om undervisning i svenska som andraspråk. Detta förhållande behandlas under punkt 3.1 Tillgång till likvärdig utbildning.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering: Skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning uppfyller endast delvis författningarnas krav.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen måste skolans arbete ständigt utvecklas så att det svarar mot uppställda mål. Kvalitetsarbetet är en fortlöpande process som omfattar att formulera mål för arbetet, att följa upp och analysera måluppfyllelsen och resultaten i verksamheten, att initiera åtgärder för förbättringsarbete samt att utvärdera åtgärderna.

På Fylsta skola pågår under 2008 ett arbete med att utveckla formerna för kvalitetsarbetet, som inbegriper halvårsvisa uppföljningar av måluppfyllelsen. En arbetsplan för 2008 har tagits fram. Skolan har utvecklingsgrupper för sitt förbättringsarbete med representanter från arbetslagen. Utifrån skolans låga resultat i matematik i årskurs 5 har man initierat ett utvecklingsarbete med syfte att hitta "en röd tråd" i undervisningen i matematik från förskoleklassen till årskurs 5. En annan satsning under 2008 är att skapa en gemensam struktur för värdegrundsarbetet. Skolans systematiska kvalitetsarbete befinner sig vid inspektionstillfället dock ännu i en inledningsfas. Som framgår av avsnitt 1.2 och 3.3 saknar skolan på skolnivå en uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed saknas också ett viktigt verktyg för kvalitetsarbetet. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete bör förbättras så att det i högre grad ligger till grund för de insatser som behöver genomföras för ökad måluppfyllelse.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerli-

ga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Inspektörerna har tagit del av Fylsta skolas kvalitetsredovisning för 2007. Kvalitetsredovisningen tar upp skolans mål för år 2007, bedömningar av måluppfyllelsen, analys av resultatet samt de åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen. Beträffande uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten redovisas resultat i matematik från diagnoser i årskurs 2 och de nationella ämnesproven i årskurs 5. Kvalitetsredovisningen saknar en bedömning av måluppfyllelsen i fler ämnen än matematik. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning endast delvis uppfyller kraven i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. Detta måste åtgärdas.

Datum

Ort

2008-09-19

Linköping

Rut Hård af Segerstad

Eleonor Duvander